

AVAIN

UUTISET • 3.2024

Pääkirjoitus	
Lokakuu – Euroopan kyber- turvallisuuskuukausi	2
.....	
Puheenjohtajan palsta	
Avaimen uusi muoto	3
.....	
Esittelyssä:	
Helsingin Pelastusliitto Helpe	4
.....	
Suomen Vakuutusetsivien	
30 v. juhlaseminaari	6
.....	
Järjestäytynyt rikollisuus	7
.....	
Uusia yhteistoimintajäseniä	9
.....	
Merkkipäiviä	10
.....	
Lakipalsta:	
Työelämän pelisäännöt	12
.....	

LOKAKUU

– Euroopan kyberturvallisuuskuukausi

Digitaalinen transformaatio on muuttanut maailmaa merkittävästi. Yksityishenkilöiden ja organisaatioiden riippuvuus teknologiasta on kasvanut, ja samalla kyberuhat, kuten tietomurrot, palvelunestohyökkäykset ja haittaohjelmat, ovat lisääntyneet. Nämä uhat eivät kohdistu enää vain suuriin yrityksiin tai hallituksiin, vaan myös pienet yritykset, oppilaitokset ja yksityishenkilöt ovat yhä useammin kohteina.

Euroopan kyberturvallisuuskuukausi on vuotuinen kampanja, jolla edistetään kybertietoisuutta ja parhaita verkkokäytäntöjä. Alun perin Yhdysvalloissa vuonna 2004 lanseerattu kampanja on vuosien varrella laajentunut maailmanlaajuiseksi ja sen merkitys on kasvanut samassa tahdissa kuin digitaalisen maailman uhkat ja haasteet ovat lisääntyneet. Kyberturvallisuuskuukausi onkin ajankohtainen muistutus siitä, kuinka tärkeää on suojautua tietoverkkohyökkäyksiltä ja vahvistaa omaa digitaalista resilienssiä.

Vuonna 2024 teemana on #ThinkB4UClick, jossa kiinnitetään huomio erityisesti käyt-

täjien manipuloinnilta suojautumiseen. Tässä yleistyvässä ilmiössä huijarit saattavat tekeytyä muiksi, lähettää tietojenkalasteluviestejä ja julkaista valetarjouksia, jotta ihmiset tekisivät verkossa tiettyjä asioita tai paljastaisivat arkaluonteisia tai henkilökohtaisia tietoja. Kampanjan tavoitteena on edistää kyberturvallisuutta kansalaisten ja organisaatioiden keskuudessa ja tarjota tietoa verkkoturvallisuudesta tiedotuksen ja hyvien käytäntöjen jakamisen kautta.

Kyberturvallisuuskuukauden tavoitteena on herättää keskustelua siitä, miten jokainen voi osaltaan vahvistaa digitaalista turvallisuuttaan. Turvallinen digitaalinen ympäristö vaa-tii yhteistyötä niin hallitusten, yritysten kuin kansalaisten välillä. Kampanja korostaa, että jokaisella on rooli kyberturvallisuudessa: olipa kyseessä työntekijä, joka oppii tunnistamaan phishing-huijauksen, tai yritysjohtaja, joka varmistaa, että organisaation tietoturvasuunnitelmat ovat ajan tasalla.

Kyberturvallisuuskuukausi on oiva tilaisuus organisaatioille tarkastella omia kyberturva-

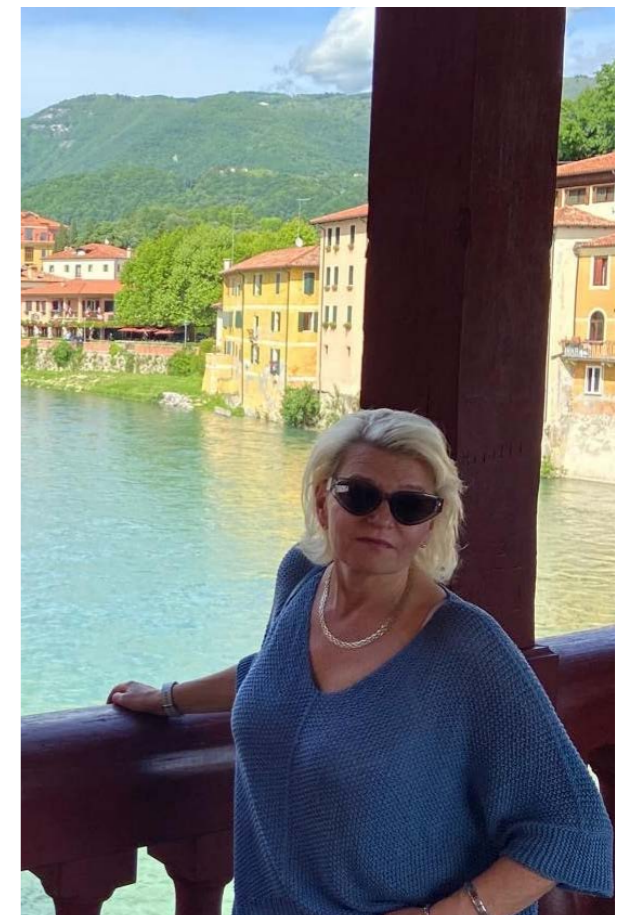
käytäntöjään ja päivittää niitä vastaamaan nykyisiä uhkakuvia. Monet yritykset järjestävät tämän kuukauden aikana tietoturvakoulutuksia, simulaatioita sekä harjoituksia, joissa testataan henkilöstön valmiuksia tunnistaa ja torjua kyberuhkia.

Yksilöillä on yhtä tärkeä rooli digitaalisen turvallisuuden ylläpitämisessä. Käytännön toimenpiteillä, kuten turvattujen verkkoyhteyksien käyttämisellä, varmuuskopioinnilla ja huolellisella tietojen käsittelyllä, voidaan ehkäistä merkittäviä uhkia. Kyberturvallisuuteen panostaminen kotona, töissä ja kaikissa digitaalisissa ympäristöissä vähentää haavoittuvuuksia ja lisää digitaalista turvallisuutta.

Kyberturvallisuuskuukauden aikana saavutettu tietoisuus ja koulutus tarjoavat erinomaisen perustan kyberturvallisuuden parantamiselle vuoden jokaisena päivänä. Suosittelemme lämpimästi, että jokainen jäsenyrityksemme kouluttaisi säännöllisesti työntekijöitään kyberturvallisempaan toimintaan. Kun jokainen osallistuu digitaalisen turvallisuuden ylläpitämiseen, on mahdol-

lista rakentaa turvallisempaa ja kestävämpää digitaalista tulevaisuutta.

Kyberturvallista syksyä ja tulevaisuutta toivottaen

Ona Gardemeister, toimitusjohtaja

Avaimen uusi muoto

Vuosikymmeniä ovista kulkeminen on vaatinut jonkinlaisen fyysisen tunnisteiden. On kysymyksessä ollut sitten mekaaninen avain tai kulunvalvontatunniste, on sen haltijalla ollut mahdollisuus liikkua ovista ja muista lukituista tiloista mekaanisten aukaisujen ja kulkuoikeuksien mukaisesti. Tämä tulee tulevaisuudessa muuttumaan tai itseasiassa se on jo muuttunut.

Trendi on ollut jo pitkää kulkemisen helppous. Tämä tarkoittaa eri käyttäjille erilaisia asioita. Monille se tarkoittaa kulkemista ilman avainta tai kulutunnistetta. Käyttäjät haluavat kulkea ovista avaimella, joka on lähes aina mukana ja käy kaikkiin oviin, eli matkapuhelimella. Puhelinta on jo nyt mahdollista käyttää moniin eri järjestelmiin avaimena ja mahdollisuudet lisääntyvät jatkuvasti. Matkapuhelinta käytetään jo laajalti maksamiseen, matka- ja pääsylippuna sekä erilaiseen tunnistautumiseen. Miksi siis ei myös avaimena ovista kulkemiseen.

Tuoko matkapuhelimella kulku jotain muuta, kuin pelkästään helpompaa kulkemista? Se

tuo moniakin asioista ja yhtenä ominaisuutena se tuo turvallisuutta. Matkapuhelimeen annettuja kulkuoikeuksia pystytään poistamaan ja päivittämään nopeasti tarpeen niin vaatiessa, ja näin pystytään estämään ei toivottujen henkilöiden pääsy ovista. Matkapuhelimen avulla kulkuoikeuksien jakaminen on nopeaa sekä joustavaa ja kulkuoikeus annetaan käyttäjän henkilökohtaiseen matkapuhelimeen. Laitteeseen, jota kovin helpolla ei lainata toiselle henkilölle.

Uskon kuitenkin vahvasti, että matkapuhelin ei tule syrjäyttämään fyysisiä avaimia. Matkapuhelin tulee olemaan perinteisen avaimen rinnalla vaihtoehtona kulkemiselle. Perinteisillä avaimilla tulee olemaan paikkansa vielä pitkälle tulevaisuuteen. Kaikkiin kohteisiin ei pysty järkevästi asentamaan matkapuhelimella kulkemisen mahdollistavaa lukitusta tai se ei ole taloudellisesti järkevää.

Puhelimella kulkemiselle on kysyntää yritysmaailmassa ja pientaloasujien keskuudessa. Liikekiinteistöissä olemassa oleviin järjestelmiin on usein lisättävissä matkapuhelimella

kulkeminen ja pientaloissa asukas pystyy yksin tekemään päätöksen uudesta lukitukselta, joka mahdollistaa puhelimella oven avaamisen. Puhelimella kulkeminen tulee yleistymään myös kerrostaloissa ainakin oman asunnon kohdalla. Ehkä myös yleisissä tiloissa liikkumisessa, mutta tämä vaatii kuitenkin asian huomioonottamisen, kun kiinteistön lukitusta aletaan suunnittelemaan ja uusimaan.

Puhelimella lukon avaamiseen löytyy markkinoilta jo melko paljon tuotteita ja useat niistä ovat käytössä hyväksi todettuja. Täytyy kuitenkin pitää mielessä laitteiden turvallisuus mekaanisessa- ja tietoturvamielessä. Hankinnoissa kannattaa käyttää maalaisjärkeä ja luotettavien toimittajien tuotteita. Jos jokin asia tuntuu liian hyvältä ollakseen totta, niin se todennäköisesti on.

Tulevaisuuden suhteen on hyvä olla avoin turvallisuutta unohtamatta. Mukavaa alkunutta syksyä kaikille!

Jyri Aho,
puheenjohtaja

Helsingin Pelastusliitto Helpe esittelyssä

Helsingin Pelastusliitto ry Helpe on pelastusalan kattojärjestö Helsingissä toimiville pelastusalan ja väestönsuojelutyön rekisteröidyille yhdistyksille. Helpe on koulutusorganisaatio, joka kouluttaa vapaaehtoisia pelastusalan tehtäviin sekä asukkaille ja yhteisöille kodin ja arjen turvallisuusosaamista asuinturvallisuusympäristön parantamiseksi.

- Vain koulutus ja harjoittelu luo suorituskykyä, toteaa Helpen toiminnanjohtaja **Olli-Veikko Kurvinen** ja kannustaa kaikkia osallistumaan arjen varautumiskoulutustapahtumiin.

Ukrainassa käytävä sota on saanut asukkaat kiinnostumaan omatoimisesta varautumisesta ja väestönsuojelusta, joita Helpe kouluttaa eri kohderyhmille. Asukkaille ja asuin-yhteisöille pidetyt turvallisuusinfot ja -koulutus on ollut kysyttyä. Viime vuosina pidetyt koulutustapahtumat senioreille, vajaakuntoisille, maahanmuuttajataustaisille ja muille erityisryhmille on myös otettu innostuneesti vastaan.

- Aika harvaa tietää missä sijaitsee alueen lähin väestönsuoja ja kuinka väestönsuojassa tulee toimia. Kotivara käsitteenä on monelle tullut tutuksi viime vuosina, mutta käytännössä kotivara puuttuu vielä liian monelta taloudelta, arvioi Kurvinen.

Helpe myös kouluttaa alueensa sopimuspalokuntia (VPK) toimimaan pelastusviranomaisten tärkeänä reservinä niin normaalkuin poikkeusolosuhteissa. Yli 90 % maamme pinta-alasta on aluetta, jossa VPK:t toimi-

vat ensivasteessa. Sopimuspalokuntatoiminnalla on keskeinen vaikutus palo- ja pelastustoiminnan onnistumiseen ympäri maata kaikkina vuorokaudenaikoina. Helpe kouluttaa palokuntia operatiivisten suunnitelmien laa-

timisessa ja järjestää vuosittain valmiusharjoituksia, joissa auditoidaan palokuntien koulutus- ja suoritustaso.

Yhdistys tuntee huolta yhteiskunnallisesti tärkeän palokuntatoiminnan elinvoimaisuudesta ja nuorten harrastustoimintamahdollisuuksista. Helpe on kehittänyt valtakunnallisen Palokaveri-toimintamallin, jossa syrjäytymisvaarassa olevia nuoria ohjataan kehittäväen ja ilmaisen palokuntaharrastuksen pariin. Toimintaa tehdään yhdessä kuntien sote-viranomaisten ja eri nuorisojärjestöjen kanssa.

Yhdistys tunnetaan myös yritysturvallisuus-koulutustapahtumista, joita se järjestää pääkaupunkiseudun lisäksi ympäri Suomea suurimmissa kasvukeskuksissa. Yritysten suo- jeluorganisaatioiden koulutukset, hätäpois- tumisharjoitukset ja erilaiset kriistilanteiden valmiusharjoitukset ovat tyypiesimerkkejä Helpen koulutuksista yrityssectorille.

Helpen koulutustoiminta parantaa yhteis- kunnan varautumista ja resilienssiä sekä on tärkeä linkki kansallisessa kokonaisvarautu- misen ketjussa. Lisäksi toiminnalla vahviste- taan yksilöiden turvallisuudentunnetta, joka on Euroopassa käytävän sodan ja siitä välit- tyvien uutisten takia heikentynyt.

Kiinteistösi avaimeton tulevaisuus

dormakaban monipuolisesta ja laajasta tuotevalikoimasta löydät juuri sinulle sopivimman turvallisen mekaanisen tai elektromekaanisen lukitusratkaisun, joka kehittyy käyttöolosuhteiden vaatimusten mukaan.

Ota yhteyttä,
autamme suunnittelussa!
www.dormakaba.com

Suojattu avain

dormakaba expert plus -avain on suojattu vuoteen 2033.

Avaimeton kiinteistö

Kokonaisvaltainen, joustava kulunvalvontaratkaisu. Modulirakenteen ansiosta järjestelmä voidaan räätälöidä tarpeen mukaan. Mahdollistaa kustannustehokkaan dormakaba evolo -lukkojen käytön osana järjestelmää, koska ne eivät vaadi erillistä kaapelointia. Tuo tehokkuutta elinkaarikustannusten hallintaan.

Yksi sähköinen avain kaikkialle

Älykäs, paikallinen kuluvalvontajärjestelmä, jonka laaja ovyksikkövalikoima sekä käytön helppous ja joustavuus vakuuttavat ominaisuuksillaan. Myös mekaaniset lukitusjärjestelmät ovat laajennettavissa kulunvalvonnaksi, joka voidaan integroida osaksi laajempaa on line -kulunvalvontajärjestelmää. dormakaba evolo on skaalattavissa käyttöympäristön mukaan.

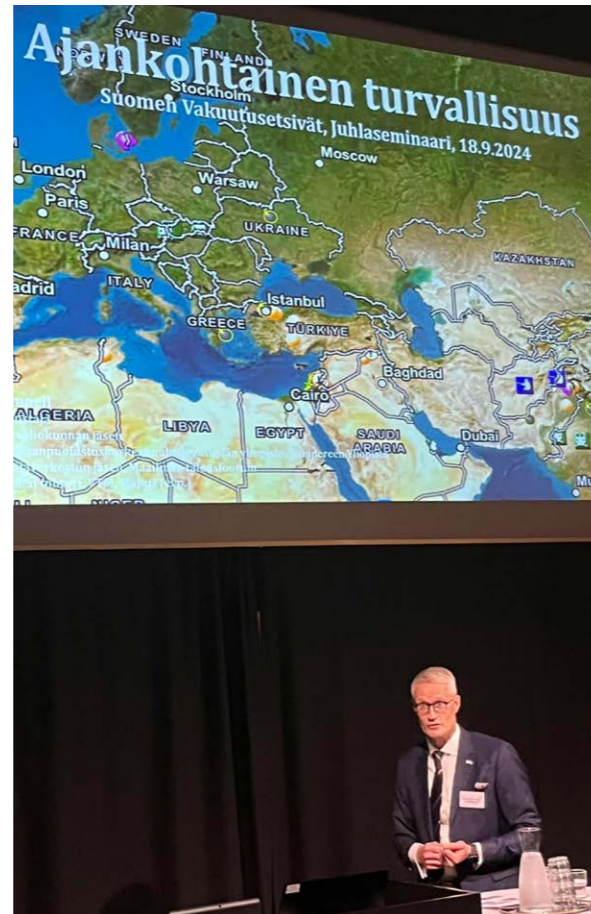
dormakaba

Suomen Vakuutusetsivien 30 v. juhlaseminaari 18.9.2024

Suomen Vakuutusetsivät ovat toimineet jo 30 vuotta ja juhlan kunniaksi järjestettiin koko päivän mittainen seminaari, joka keskittyi ajankohtaisiin aiheisiin, kuten petoksiin, Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamiin pakotteisiin sekä verkkorikollisuuteen.

Vakuutustutkinnan juuret juontuvat 1970-luvulle, jolloin aloitti työnsä Pohjolan ensimmäinen palotutkija Suomessa. Tutkinta oli erittäin salaista jopa talon sisällä. 1990-luvulle tultaessa vakuutustutkijoita oli jo yli kymmenen, vuonna 2024 vakuutusetsivinä toimii neljäkymmentä henkeä, joilla kaikilla on poliisitausta. Vakuutusyhtiöistä todetaan, että kaikkea, mitä voi vakuuttaa, voi myös huijaamalla yrittää saada korvauksia. Tänä päivänä etsivien työtä auttavat vakuutusyhtiöiden yhteinen väärinkäyttökisteri ja yhteinen vahinkokisteri.

Kansanedustaja **Jarno Limnell** antoi tilannekatsauksen Suomen turvallisuustilanteeseen Venäjän suhteen. Venäjän suorittamat sabotaasit ovat niin fyysisiä kuin digitaalisiaakin, voimmekin sanoa olevamme digisodassa Venäjää vastaan. Tästä syystä yritysten varautuminen on entistä tärkeämpää ja siihen panostetaan yhä enenevässä määrin. Limnell maintisi myös vähemmälle huomiolle jäävän

kyberturvallisuuden psykologista puolen. Esimerkiksi verkossa tapahtuvat erilaiset huijaukset ovat ensisijaisesti tunteisiimme vetoavaa. Usein meitä pyritään huijaamaan niin, että luovuttaisimme pankkitietojamme ja maksukorttejamme väriin käsiin. Tarkkana pitää olla myös verkossa tapahtuvan informaatiovaikuttamisen kanssa, sillä mielikuviimme ja tunteisiimme pyritään aktiivisesti vaikut-

tamaan. Medialukutaito ja lähdekriittisyys on osa arkipäivän kyberturvallisuutta meille jokaiselle.

Mielenkiintoinen aihe oli myös Tullin esitys Venäjän vientipakotteiden kiertämisestä. Tulli on havainnut yli 100 törkeää casea, jossa pakotteiden alaisia tuotteita on viety tai yritetty viedä Venäjälle. Kaksikäyttötuotteet, eli sekä sotilaalliseen että siviilikäyttöön tarkoitetut tuotteet ovat erittäin haasteellisia tullareille, dokumentaatiota yritetään väärentää monin eri tavoin, vienti-ilmoitukset on saatettu tehdä oikein, mutta määränpää on väärä, eli ne on myyty Turkkiin tai Kazakstaniin, kuljetusreitti vaan tekee useamman tuhannen kilometrin lenkin Venäjän kautta. Näytön riittäminen oikeudenkäynneissä näitä pakotteita kiertäviä yrityksiä ja heidän vastuuhenkilöitään vastaan on erittäin vaikeaa. Tämän osoittaa myös tammikuussa annettu käräjäoikeuden päätös, jossa puolustustarvikkeiden maastavientirikoksessa oli kyse yrityksen Taiwanista ostamien, miehittämättömien lennokkien pysäyttämiseen suunniteltujen laitteiden kaupasta. Oikeuden mukaan yritys oli myynyt laitteet kahdella eri viennillä tammi- ja toukuuussa 2023 Kazakstaniin ilman tarvikkeiden vientiin edellytettyä lupaa. Yrityksen toimitusjohtaja sai yhdeksän kuukauden ehdollisen vankeustuomion, vaikka syyttäjä oli vaatinut yli kahden vuoden ehdotonta vankeutta.

Päivän hiuksia nostattavin esitys oli KRP:n kyberrikollisuustorjuntakeskuksen puheenpuoro. Tietoverkkorikollisuuden globaalit vahingot ovat jo 5,5 tuhatta miljardia euroa, vain USA ja Kiina ovat talouksina isompia. Verkkorikollisuus on vahingollisempaa kuin kaikki rajat ylittävä rikollisuus yhteensä. Myös perinteinen rikollisuus ja valtiollinen vaikuttaminen yhdistyvät. Verkossa tapahtuva rikollisuus on otollista maaperää, sillä rikosvastuun toteutuminen on usein heikkoa. Rikollisuutta harjoitetaan myös ostopalveluna eikä edellytä käyntiä Suomessa.

Usein kyberrikokset ovat valmistelevia rikoksia tai liitännäisrikoksia muille rikoksille. Petosrikollisuus on alati lisääntyvä trendi. Kansalaisten tulisikin miettiä todella tarkkaan lastensa kuvien laittamista sosiaaliseen mediaan, sillä niillä voidaan tehdä ihan mitä vaan, esimerkiksi kuvamanipulaatioilla voidaan kiristää vanhempia. Pelimaailma, metaverse ja kryptovaluutat ovat tulevaisuuden uhkia kyberrikollisuuden kannalta. Pelimaailma on väylä lasten ja nuorten värväämiselle rikolliselle polulle, nuorimmat rikolliset ovat vain 8-vuotiaita. Metaverse puolestaan tulee lapsille todelliseksi ja haptisten pukujen tuleminen aiheuttaa paljon haasteita tulevaisuudessa. Näistä kaikista uhista johtuen ennakointi olisi äärimmäisen tärkeää niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä, jotta edes osa näistä uhista voitaisiin välttää.

Järjestäytynyt RIKOLLISUUS

Järjestäytynyt rikollisuus vaikuttaa pahimmillaan laajasti koko yhteiskuntaan ja ulottuu rakenteisiin. Siksi sitä on myös torjuttava laaja-alaisesti.

Rikoksen osuessa kohdalle on uhrille aika lailla yhdentekevää mitä motiiveja ja rakenteita teon taustalla on. Varkaus on varkaus, olipa taustalla järjestäytynyt rikollisuus tai ei. Omaisuus meni. Väkivallanteko ei muuksi muutu, olipa puukotuksen takana mustasukkaisuus, yksittäinen mielenhäiriö tai suunniteltu terroriteko.

Yhteiskunnan näkökulmasta asioita kannattaa kuitenkin tarkastella eri kriteerein ja erilaisella analyttisyydellä. Jotkin rikosilmiöt voivat niskan päälle päästessään aiheuttaa moninkertaisia kerrannaisvaikutuksia. Ne voivat olla hyvin haitallisia ja vaikuttaa pysyvästi elämäämme. Kyse voi syvälle menevistä kehityskuluista, joiden emme halua tapahtuvan. Menetettyä turvallisuutta ei ehkä saada takaisin.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa on monia kirjauksia turvallisuudesta. Keskeisiä ovat kirjat järjestäytyneen rikollisuuden sekä nuoriso- ja jengirikollisuuden torjumisesta. Keinoina mainitaan sekä kovat että pehmeät keinot. Nämä ongelmat ymmärretään siten laaja-alaisina, koko yhteiskunnan asioina. Tämä ajattelu kuvaa sitä, miten systeemitason uhkien pitää antaa systeemitason vaste – kyse on kaikkien meidän asioista.

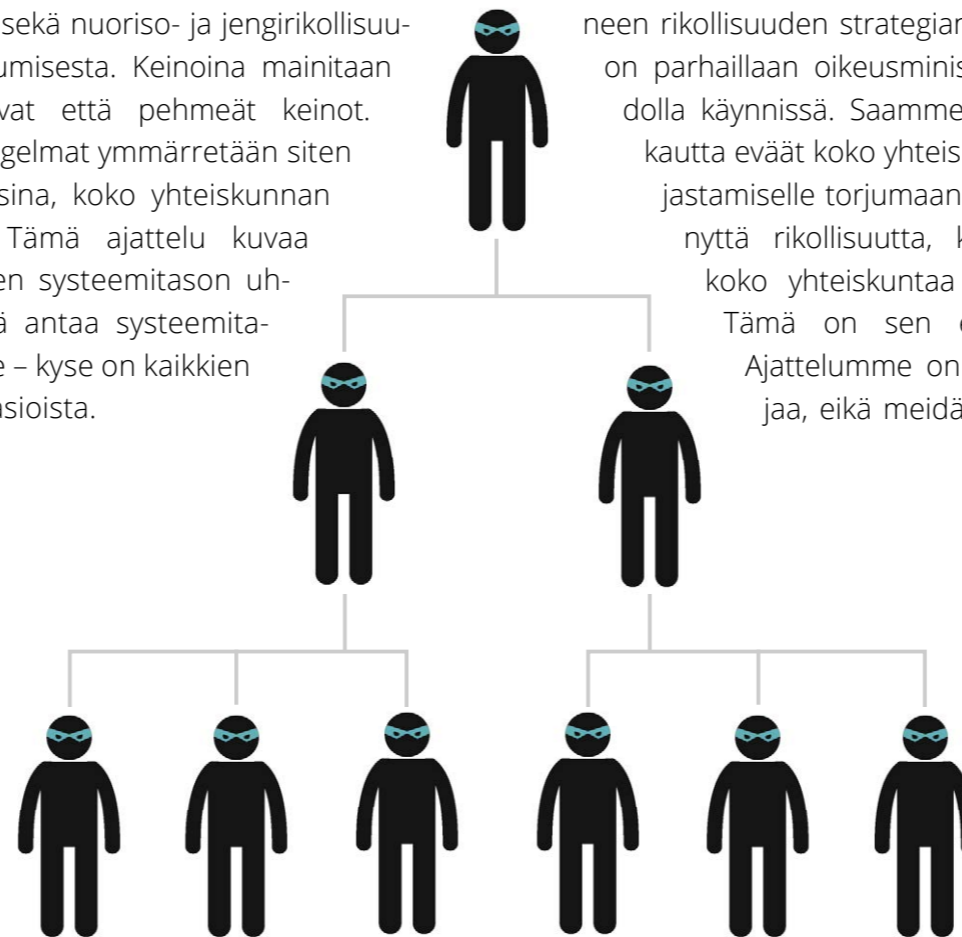
Tehokas viranomaistoimintamme on selvä viesti myös ulospäin

Hallitusohjelman mukaisen järjestäytyneen rikollisuuden strategian valmistelu on parhaillaan oikeusministeriön johdolla käynnissä. Saamme tuon työn kautta eväät koko yhteiskunnan valjastamiselle torjumaan järjestäytyntä rikollisuutta, koska juuri koko yhteiskuntaa se uhkaa. Tämä on sen erityispiirre. Ajattelumme on oltava laajaa, eikä meidän pidäkään

lukkiutua käsitteisiin jengirikollisuus, terrorismi tai järjestäytynyt rikollisuus. Nykymaailmassa kaikki valitettavasti linkittyy kaikkeen.

Maailmassa on valtioita, joissa kokonaiset logistiikkaketjut ovat rikollisten hallussa. Normaali taloudellinen kilpailu ei tällöin ole mahdollista. Jos esimerkiksi keskeinen satama on ammattimaisen rikollisuuden hallussa, tämä muodostaa myös kansallisen turvallisuuden uhan. Pahimmillaan järjestäytynyt rikollisuus ulottaa lonkeronsa kaikkiin yhteiskunnan toimintoihin. Lupaviranomaiset ovat korruptoituneita, poliisi ei puutu asioihin, todistajat eivät kerro näkemästään eivätkä syyttäjät uskalla syyttää.

Me emme ole Suomessa tässä pisteessä ja tilanne on hallinnassamme, mutta kaiken näennäisen hiljaisuuden alla tapahtuu paljon. Julkisuuteenkin tulee kaiken aikaa tietoja kansainvälisten rikollisryhmien kiinnos-

tuksesta Suomen markkinoita kohtaan. Onneksi meillä on tehokkaat lainvalvontaviranomaiset. Tekijät on usein saatu nopeasti kiinni ja rikosvastuuseen. Se on selvä viesti myös ulospäin.

Viranomaiskenttää kuitenkin koetellaan. Meillä poliisia, syyttäjiä ja tuomareita ei lähtökohteisesti uhkailla tai yritetä lahjoa. Vankeinhoiton puolella tilanne on jo huonompi. Länsinaapurimme Ruotsin huolestuttava tilanne on niin ikään tiedossamme. Teemme Ruotsin kanssa tiivistä viranomaisyhteistyötä heitä auttaaksemme ja ongelmien tänne siirtymisen estämiseksi.

Järjestäytyneen rikollisuuden torjunta edellyttää monipuolisia keinoja

Rikollisuus on pohjimmiltaan monisyinen, sosiaalinen ilmiö. Näin ollen myöskään torjuntakeinoja ei pidä nähdä suppeasti. Järjestäytyneet rikollisuus toimii pohjimmiltaan ansaintaan perustuvalla logiikalla. Se toimii lähtökohteisesti kaikilla rikollisuuden aloilla. Siksi on toivottavaa, että löydämme lähestymistavan, joka ei operoi vain perinteisillä osaluilla. Järjestäytyneet rikollisuus ei koske esimerkiksi yksistään huumausainerikollisuutta. Kaupankäynnin kohteeksi käy mikä vain.

On myös tärkeää, että hallitusohjelmaan on kirjattu hallinnollisen rikostorjunnan kehittäminen. Myös tietojenvaihdon tehostamista koskevia kirjauksia on useita. Samoin rikostiedustelua koskevaa lakia koskien on selkeä kirjaus, ja se on sisäministerissä valmisteilla. Listalla on myös järjestäytyneen rikollisuuden erillislaki.

On toden totta koko yhteiskunnan etu, että viranomaiset voivat havaita jo edeltä kaikin haitallisimmat kehityskulut, vaihtaa niistä tietoja ja vaikkapa lupaharkinnan keinoin välttää lupien myöntämistä selvästi rikollisiin tarkoituksiin. Kaikkien tulisi osallistua torjuntatoimiin oman tehtäväpiirinsä ja voimavarojensa rajoissa. Kun saamme asiaa koskevan kansallisen strategian kuntoon, asettuvat välineet kyllä kohdalleen.

Kehitys tuo uusia huolia

Suomi ei ole syrjässä maailman melskeistä. Me olemme pieni markkina-alue, mutta silti kiinnostava. Meillä on hyvät viranomaiset, kiinnijäämiset ja tuomiot ovat tärkeitä, mutta asiaa arvioidaan ulkopuolelta jatkuvasti.

Seuraamme yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa tiiviisti Ruotsin kehitystä. Tarjoamme

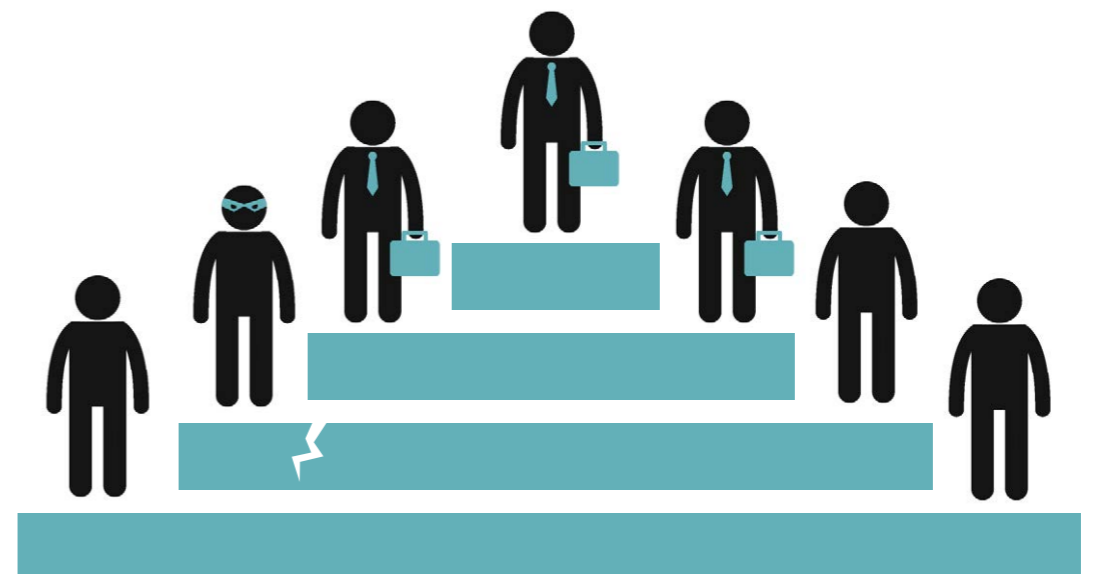
sinne myös apuamme. Ruotsissa on aivan selvästi merkkejä siitä, että oikeusvaltiota haastetaan iskemällä sen rakenteisiin.

Aivan viimeaikainen kehitys on valitettavasti osoittanut sen, että kaikkea – myös järjestäytyneitä rikollisuutta – käytetään valtiollisen vaikuttamisen keinona. Tämä kehityskulku haastaa turvallisuusviranomaisiamme entistä parempaan tilannekuvaan ja tehokkaaseen tietojenvaihtoon.

Lopuksi

Emme ole millään lailla menettäneet peliä Suomessa, mutta hereillä on oltava. Emme halua tielle, josta paluu on vaikeaa tai jopa mahdotonta. Toteuttamalla monet asiaa koskevat hallitusohjelman kirjaukset parannamme tilannetta merkittävästi. Samalla on tärkeitä laajemminkin ymmärtää asiaan liittyvät monet näkökohdat.

Tomi Vuori
osastopäällikkö, sisäministeriö

Uusia yhteistoimintajäseniä

athmer

Athmer on maailman johtava ovien ja porttien tiivistys- ja sormisuojarahjestelmien valmistaja. Yli 60 vuoden kokemus, jatkuva tuotekehitys sekä ehdoton sitoutuminen laatuun ja asiakaslähtöisyyteen ovat Athmerin menestyksen kulmakivet.

Athmerin sormisuojarahjestelmiä käytetään monissa erilaisissa ovisovelluksissa. Ne estävät tehokkaasti sormien jäämisen puristuksiin kaikissa ovissa ja ehkäisevät

ennalta turhia sormivammoja. Sormisuojarahjestelmät soveltuvat esimerkiksi päiväkoteihin ja kouluihin, kerrostaloihin, kauppakeskuksiin, sairaaloihin, hoitolaitoksiin ja muihin julkisiin rakennuksiin – sekä tavallisiin että sähkökäyttöisiin oviin. Athmer-sormisuojarahjestelmän käyttö yhdessä automaattisten ovien antureiden kanssa oven toissijaisten sulkeamisreunojen suojaamiseksi tuottaa huomattavaa lisäturvaa oven käyttäjille.

RAITATUOTE

Raitatuote on erikoistunut ovien, ikkunoiden sekä erilaisten luukkujen toiminnan kannalta keskeisiin komponentteihin, kuten saranoihin ja tiivisteisiin, jotka soveltuvat ovi- ja ikkunavalmistajien sekä rakennus-, teräsrakenne- ja laivanrakennus- ja koneiteollisuuden tarpeisiin sekä julkiseen rakentamiseen.

Tuotteiden eurooppalaiset valmistajat ovat kaikki maailman ehdotonta huippua omien tuotekategorioidensa tuotekehityksessä. Se, että markkinoilla olevat sarnat ja tiivisteet sekä liukuovi- ja sormisuojarahjestelmät ovat tänä päivänä niin korkealaatuisia kuin ovat, on pitkälti kumppanien tutkimus- ja kehitystyön ansiota.

Dahua on yksi maailman suurimmista valvontakameravalmistajista. Dahua valvontakameramallisto on hyvin laaja, mallistosta löytyvät valvontakamerat kotiin, mökille, toimistoon, kauppoihin, yritystiloihin ja julkisiin kohteisiin, toisin sanoen siis joka tarpeeseen.

Dahua kaikki IP-kamerat ja -tallentimet täyttävät ETSI EN303 645 -standardin edellyttämät vaatimukset ja ovat siten turvallisia käyttää niin koti- kuin yrityskäytössä.

Scancerco on rakennustuotteita varastoiva tukkukauppa, joka auttaa ovi-, ikkuna- ja talonrakennusteollisuuden toimijoita hankkimaan keskitetysti näiden tarvitsemia tuotteita. Scancerco Oy on toimintatavoil-

taan joustava ja sen henkilöstö on asiakaspalveluhenkistä ja ammattitaitoista. Scancercon tuotestrategian johtajatuksena on rakentamisen ja asumisen laatu. Tuotevalikoimaa kasvatetaan johdonmukaisesti.

Sarjamme merkkipäiviä viettävistä

1. Kauanko olet ollut alalla, miten olet tälle alalle tullut ja mikä on muuttunut urasi aikana?
2. Mikä on parasta ja mikä haastavinta alalla työskentelyssä?
3. Mikä innostaa sinua aina uudestaan?
4. Miten rentoudut työpaineista?
5. Mikä on parasta juuri tässä iässä?
6. Mitä sanoisit 20-vuotiaalle itsellesi?

**Anders Helander
60 vuotta 4.9.2024**

1. Tulin alalle vuonna 1990 täysin eri alalta, eli autokunnostamosta / maahantuojalta. Alalle tulo tapahtui täysin sattumalta, sillä olin taloyhtiömme talonmies ja tilasin sinne lukko- huoltoa, niin selvisi että kyseisessä liikkeessä on työpaikka tarjolla. Se oli menoa ja tässä sitä vielä ollaan melkein 35 vuotta myöhemmin, ajan saatossa vasara ja taltta ovat vaihtuneet läppäriin.
2. Parasta alalla on sen kehittyminen mutta samalla se on haastavinta, kun jatkuvasti pitää pysyä kehityksen vauhdissa ja sen aaltonharjalla.
3. Jokainen päivä tuo uusia ongelmia ratkaistavaksi, ja nämä uudet haasteet pitävät mielenkiinnon yllä. Tällä alalla ongelmanratkaisukyky ja omatoimisuus ovat olleet aina isossa roolissa.
4. Veneily on todella lähellä sydäntä ja muutamana kerran vuodessa voi ottaa viikon irtioton arjesta saaristossa, kun pääsemme hyödyntämään mökkiosakettamme.
5. Kaikki!
6. Hyvin sinulla menee, älä stressaa, kaikki järjestyy omalla painolla, vaikka mitä haasteita tulisi eteen.

1. Kevätalvesta 1983. Eräänä lauantaiaamuna puhelin soi ja kaverini kertoi, että setänsä lukkoliikkeessä Haminassa sähköri oli "kadonnut" omille teilleen. Ko. yrityksellä Haminan Lukko Huolto Ky:llä oli kesken kioskin murtohälyttimien asennus ja elektroniikan osaajaa tarvittiin paikalle. Minut noudettiin vielä samana päivänä paikalle. Vaikka koskaan en ollut ko. laitteita nähnyt, pääsin kuitenkin niistä perille. Varaosia noudettiin Wärtsilä valvontaelektroniikasta Rajasampaanrannasta. Tuolloin robottipuhelin oli maitotölkkin kokoinen ja painoinen sekä piti ääntä numeroa valitessaan. Jonkin verran on tekniikka kehittynyt niistä ajoista. Haminan Lukko Huolto vaihtoi omistajaa 1985. Uusi omistaja lähti Abloyn kehotuksesta perustamaan Kotkaan 1986 uuden ajan lukkoliikettä, jossa panostettaisiin sähköisiin tuotteisiin. Uusi omistaja halusi

minut osakkaaksi ja yritys Kotkan Lukitus- tekniikka perustettiin 8.2.1986.

2. Tekniikka kehittyi ja voimme tarjota asiakkaille järjestelmiä ja toimintoja kunkin tarpeen mukaisesti. Parasta on suunnitella kohteita osaavien henkilöiden kanssa ja myös toteuttaa niitä yhdessä motivoituneen tiimin ja verkoston kanssa. Liiallinen kiire ja hintakilpailu tuo haasteita koko ketjuun. Ongelma lähtee yleisesti jo rakennuttajista, jotka eivät valvo ja ohjaa suunnittelua tarpeeksi. Myös aikataulut laaditaan liian tiukoiksi, joka vaikuttaa koko hankkeen laatuun jne. Myös arkkitehteillä ja sähkösuunnitteluisakin on omat puutteet, jotka vaikuttavat negatiivisesti hankkeiden aikatauluihin, laatuun sekä kustannuksiin.
3. Vaikeaan ongelmaan teknisen ratkaisun löytäminen ja haasteellisen hankkeen läpi vieminen onnistuneesti.
4. Kesällä golf ja talvella keilaaminen. Pitkät kävelylenkit sekä "isojen poikien" kanssa reissaaminen yms.
5. Ei tarvitse hötkyillä, kun on jo ymmärrystä monesta asiasta.
6. Vähemmälläkin työn teolla pärjää. Lähipiirille ja itselle enemmän aikaa.

**Historian havinaa
40 vuoden takaa**

Riihimäen Lukkohuolto 50 vuotta

Riihimäen Lukkohuollon perusta rakennettiin jo vuonna 1970, kun Veikko Vesanto perusti Itä-Helsingin Lukon ja neljä vuotta myöhemmin avattiin toinen liike Riihimäelle, jota alkoivat pyörittää Veikon poika Mauri ja hänen vaimonsa Helena. Avoimena yhtiönä alkanut liiketoiminta siirtyi Riihimäen Lukkohuolto Oy:n nimen alle 1978.

Riihimäen Lukkohuolto on todellinen perheyhtiö. Yhtiön kahdeksasta työntekijästä viisi on Vesannon perheen jäseniä, osa edustaen jo neljättä sukupolvea. Yrityksen perustaja Mauri Vesanto toimii vielä hallituk-

sen jäsenenä, mutta arjen vastuut on jo siirretty eteenpäin kolmannelle polvelle, eli Jouni ja Jami Vesannolle vuonna 2011.

Omien vanhempien malli antoi Jamille ja Jounille terveen kuvan yrittäjyyden ja perhe-elämän yhdistämisestä. Se oli osaltaan innostamassa veljeksiä seuraamaan vanhempiensa esimerkkiä.

– Isä Mauri ja äiti Helena olivat yrittäjiä, jotka eivät väentäneet pitkiä ylitöitä. He menivät aamulla töihin ja illalla ruoka oli aina kotona odottamassa viideltä. Torikadulla silloin sijainnut liike oli sopivasti koulumatkan var-

rella. Poikkesimme siellä koulun jälkeen ja meille liikkeen pitäminen ja yrittäjyys näyttäytyi luontevalta osalta elämää, muistelevat veljekset lapsuus- ja nuoruusvuosiaan.

Veljeksillä on takanaan reilusti yli kolmekymmentä vuotta yrityksen palveluksessa ja he toteavatkin, että ajatus yrittäjyydestä tuntui aina luontevalta, jotenkin helpolta. Se varmaan johtuu siitä, että ei olla tehty mitään muuta. Ei me olla oltu kouluhmiisiä. Täältä lähdettiin suorittamaan alan ammattitutkintoa oppisopimuskoulutuksella ja siitä on jatkettu eteenpäin.

Mauri Vesanto oli kehittämässä alalle ammattitutkintoa ja sille jatkotutkintoa, lukko-seppämestaria. Hän myös suoritti ensimmäisenä Suomessa kyseisen lukko-seppämestari-tutkinnon vuonna 1996.

Mestari-tutkinnon todistus numero 1 koimelee liikkeen seinällä muistuttaen osaamisen merkityksestä. Yrityksessä tätä perintöä on vaalittu, sillä Lukkohuollon palveluksessa on tällä hetkellä neljä lukko-seppämestaria.

Yrityksen osaaminen on saanut tunnustusta vuosien varrella. Lukkohuolto on valittu Vuoden Turvaurakoitsijaksi vuosina 1998 ja 2018 ja veljekset valittiin Riihimäen vuoden yrittäjiksi 2023.

Turvaurakoitsijat ry onnittelee lämpimästi pyöreistä vuosista!

Työelämän pelisäännöt

Työelämän säännöstö Suomessa suojaa sekä työntekijöitä, että työnantajia. Vaikka monet työelämän lait ja säädökset asettavat rajoituksia nimenomaan työnantajien toimenpiteille, niihin sisältyy myös monia työnantajaa hyödyttäviä ja suojaavia elementtejä. Oikea juridinen ymmärrys auttaa työnantajia toimimaan tehokkaasti ja lakien mukaisesti, samalla turvaten molempien tahojen oikeudet samalla edistäen liiketoiminnan sujuvuutta.

Tässä artikkelissa tarkastellaan niitä työelämän juridisia sääntöjä ja käytäntöjä, jotka tarjoavat työpaikalla joustoa, suojaa ja mahdollisuuksia. Näihin kuuluvat työntekijän työsopimuslain mukainen suoja, työnantajan direktio-oikeus, perusteet työsuhteen irtisanomiselle ja purkamiselle sekä työnantajalle asetetut velvollisuudet, jotka oikein toteutettuna voivat edistää tuottavuutta ja parantaa yrityksen toimintaedellytyksiä.

Työnantajan direktio-oikeus

Yksi keskeisistä työpaikan periaatteista on direktio-oikeus, joka tarkoittaa työnantajan oikeutta johtaa ja valvoa työntekijän työtehtäviä. Tämä oikeus on säädetty työsopimuslain 3 luvun 1 §:ssä, ja se antaa työnantajalle mahdollisuuden määrittää työn sisältö ja työntekotavat, kunhan nämä pysyvät työsopimuksen ja lain puitteissa.

Direktio-oikeuden ansiosta työnantaja voi sopeuttaa työntekijän työtehtäviä liiketoiminnan tarpeiden mukaan. Esimerkiksi työnkuva voidaan muokata, työtehtäviä jakaa uudelleen tai työprosessia kehittää ilman työntekijän suostumusta, kunhan muutokset eivät ole

olennaisia. Tämä antaa työnantajalle mahdollisuuden reagoida nopeasti muuttuviin liiketoimintaympäristöihin ja markkinatilanteisiin.

Oikeuskäytännön rajoitukset ja joustavuus

Oikeuskäytännössä on kuitenkin asetettu rajoja sille, kuinka laajasti työnantaja voi käyttää direktio-oikeuttaan. Esimerkiksi **KKO 2005:91** vahvisti, että olennaisia työsopimuksen ehtoja – kuten työntekopaikka tai palkka – ei voida muuttaa yksipuolisesti ilman työntekijän suostumusta, ellei siihen ole perusteltua taloudellista tai tuotannollista syytä. Tämä kuitenkin antaa työnantajille suojaa tilanteissa, joissa taloudelliset olosuhteet tai liiketoiminnan tarpeet edellyttävät muutoksia.

Työsuhteen päättäminen

Työsuhteen päättämistä koskevat säädökset on usein nähty työnantajalle haasteellisina, mutta oikein ja oikeudenmukaisesti tulkittuina ne tarjoavat myös selkeitä suojakeinoja. Työsopimuslain 7 luku asettaa irtisanomisen ja purkamisen kriteerit, mutta antaa myös tilaa työnantajan toiminnalle, mikäli perustellut syyt ovat olemassa.

Asiallinen ja painava syy irtisanomiseen

Työsopimuksen irtisanomiseen tarvitaan aina asiallinen ja painava syy, mutta lain mukaan nämä syyt voivat olla työntekijän henkilökohtaiseen suoriutumiseen liittyviä tai taloudellisia ja tuotannollisia syitä. Henkilökohtaiset syyt voivat liittyä esimerkiksi jatkuviin laiminlyönteihin, epäasialliseen käyttäytymi-

seen tai työtehtävien laiminlyöntiin, kuten KKO 2017:88 tapauksessa, jossa työntekijän toistuvat poissaolot oikeuttivat irtisanomisen.

Taloudellis-tuotannollisten syiden osalta työnantajalla on oikeus irtisanoa työntekijä, jos työ vähenee olennaisesti ja pysyvästi, eikä muuta työtä voida tarjota. Korkein oikeus on todennut, että yrityksen toiminnan uudelleenjärjestelyt, kuten osastojen yhdistäminen tai teknologian käyttöönotto, voivat oikeuttaa irtisanomisen (esim. KKO 2015:10). Tämä antaa työnantajille joustoa sopeuttaa työvoimaa taloudellisten olosuhteiden mukaan.

Purkaminen ja vakavat rikkomukset

Työsopimuksen purkaminen ilman irtisanomisaikaa on mahdollista, jos työntekijä syyllistyy vakavaan rikkomukseen tai laiminlyöntiin. Esimerkiksi KKO 2019:32 tapauksessa työntekijän toistuvat vakavat rikkomukset (alkoholin käyttö työpaikalla) johtivat työsuhteen purkamiseen. Tämä antaa työnantajille mahdollisuuden reagoida nopeasti ja tehokkaasti tilanteissa, joissa työntekijän käyttäytyminen vaarantaa yrityksen toiminnan tai turvallisuuden.

Työturvallisuus ja työnantajan vastuut

Työturvallisuuslaki (738/2002) asettaa työnantajalle laajat velvoitteet turvata työntekijöiden turvallisuus työpaikalla. Tämä voi näyttäytyä työnantajalle vaatimuksena, mutta oikein hallintoituna työturvallisuusvelvoitteet voivat vähentää sairauspoissaoloja, lisätä tuottavuutta ja suojata työnantajaa mahdollisilta vastuuvapausriskeiltä.

Riskienhallinnan hyödyntäminen

Lain mukainen riskien arviointi auttaa työnantajaa ennakoimaan mahdollisia vaaroja ja toteuttamaan toimenpiteitä ennen kuin vahinkoa tapahtuu. Tämä ei ainoastaan suojele työntekijöitä, vaan se voi myös pienentää yrityksen vastuuta, mikäli vahinko sattuu. Oikein toteutettu työturvallisuustyö voi myös parantaa yrityksen mainetta ja työntekijöiden hyvinvointia, mikä heijastuu parempaan työtyytyväisyyteen ja siten parempaan tuottavuuteen.

Yhteenveto

Vaikka suomalainen työelämä onkin varsin tiukasti säädelyä, työoikeus tarjoaa myös työnantajille etuja ja suojakeinoja. Työnantajan direktio-oikeus, työaikajärjestelyjen joustavuus, työsuhteen irtisanomisen ja purkamisen perusteet sekä kollektiivinen työoikeus tarjoavat työkaluja, joiden avulla työnantajatkin voivat toimia tehokkaasti ja taloudellisesti. Työsuhdeasioiden sujuvuus on yrityksen toiminnan kannalta keskeinen asia. Muutostilanteet on siksi hyödyllistä kartoittaa ennakolta.

JUKKA RAHIKKALA
RAHIKKALA Asianajotoimisto Oy
Puhelin 044 0400 004

ABLOY on Suomen arvostetuin brändi

Nousimme tänä vuonna ensimmäiselle sijalle
Taloustutkimuksen tuoreessa bränditutkimuksessa.
Joensuun tehtaamme on vastannut maailmanlaajuiseen
ABLOY-turvallisuustuotteiden kysyntään jo vuodesta
1968 alkaen.

Kiitämme kaikkia suomalaisia, yhteistyökumppaneita ja
abloylaisia luottamuksesta!

ABLOY